

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

مدرسه علمیه حضرت رقیه (سلام الله علیها) شهردلگان

موضوع تحقیق

موانع ظهور امام زمان (عج)

استاد راهنما : زیور بامری

پژوهشگران : زینب عبدالهی ، آسیه هاشمزی ، زهرا بامری ، پروین بامری ، گلناز بامری

مدرسه : حضرت رقیه سلام الله علیها

عنوان : تحقیق رشد

پاییز ۱۳۹۷

چکیده

اکثر موانع ظهور بدست انسانها به وجود آمده اند و انسان ها همان طور که می توانند موانع ایجاد کنند پس می توانند این موانع را از بین ببرند و زمینه ساز ظهور باشند .

این تحقیق شامل سه فصل است که فصل اول کلیات تحقیق است که در این فصل اهداف و فواید و اهمیت و ضرورت ، موانع و مشکلات ، ساختار تحقیق ، کلیدواژه ها ، پیشینه تحقیق و تعریف و تبیین تحقیق بیان شده اند .

فصل دوم مفهوم شناسی غیبت است که در این فصل فلسفه غیبت و مفهوم غیبت و علل غیبت امام زمان (عج) مورد بررسی قرار گرفته است و همچنین علل طولانی بودن غیبت و این که چرا امام زمان (عج) غایب هستند .

فصل سوم : در این فصل به بررسی موانع ظهور پرداخته شده است که چه موانعی وجود دارد و چگونه اون موانع را برطرف کنیم تا زمینه ساز ظهور امام زمان (عج) باشیم .

واژگان کلیدی عبارت اند از : استحفاف ، افتراق ، شارع ، عترت ، غیبت ، ظلم ، مسامحه

مقدمه

اعتقاد به وجود و ظهور حضرت حجت الله از جمله اعتقادات اسلامی شیعی است که همانند سایر اجزاء اعتقادات دینی آثار سازنده و تربیتی مثبت متعددی بر آن مترتب است. مهدویت و انتظار بحث اعتقادی محض نیست بلکه ارزش تربیتی زیادی دارد وقتی از طریق برهان های عقلی و نقلی ، ضرورت اعتقاد به وجود و ظهور امام زمان (عج) اثبات می شود . تنها مجموعه ای از علوم و معارف اسلامی برای افراد فراهم می شود اما زمانی که مهدویت و انتظار به منزله ایدئولوژی طرح می شود به زندگی انسان ها جهت می دهد و تحولات عظیم هیجانی ، عاطفی ، اجتماعی و عملی در زندگی افراد ایجاد می کند هنگامی که جریان تربیت ، مشتمل بر بعد تربیتی مهدویت شکل می گیرد امکان ظهور آسیب و بنابراین آسیب شناسی

فراهم می شود زیرا در جریان تربیت دینی انسان با فهمی که از دین کسب می کند به عمل روی می آورد که در این مسیر افق دید کوتاه آدمی به سوی بدفهمی ها می رود به طوری که باعث بدکرداری او می شود از این رو آسیب شناسی تربیتی مهدویت تلاش برای بازشناسی این گونه لغزش های فکری و عملی است با توجه به جنبه تربیتی انتظار بازشناسی موانع عوامل پیدایش آنها ضرورت پیدا می کند به خاطر این که تربیت به خصوص تربیت دینی امری تدریجی و ظریف و حساس است و دقت زیاد می خواهد و با توجه به اینکه دشمنان به دنبال فراهم کردن موانع برای ظهور امام زمان (عج) هستند ما باید از منتظران واقعی باشیم و موانع ظهور امام زمان (عج) را از بین برده و از این طریق زمینه ساز ظهور باشیم .

حب دنیا یا دنیا زدگی

حب دنیا و دنیا پرستی و علاقه شدید به مادیات نیز یکی از عوامل روی گردانی مردم از دین است. یعنی مانعی بزرگ و محکم بر سر راه گرایش انسان ها به خدا پرستی و دین داری است و از عواملی است که مانعی ای است برای ظهور چون باعث دوری مردم از دین می شود قرآن در این باره می فرماید: این بدان سبب است که زندگی دنیا را بر آخرت برگزیدند و خداوند افراد بی ایمان را هدایت نمی کند. آنها کسانی اند که خدا بر قلب و گوش و چشمانشان مهر نهاده و غافلان واقعی آنهاست^۱.

این آیه اشاره به گروهی می کند که نخست اسلام را پذیرا شد. بعد مرتدگشته اند. حب دنیا در انواع مختلف آن چه عشق به مال و ثروت و چه علاقه به مقام و جاه مانع شناخت عقلی انسان شده دیده دل وی را کور می گرداند و او را از راه یابی به این حق باز می دارد. دنیا زدگی و حب دنیا و زراندوزی از عوامل گمراهی و دین ستیزی قارون بود. یعنی به خاطر دنیا طلبی است اگر انسان در زندگی دنیوی به ناپایداری آن توجه داشته باشد راهی را انتخاب خواهد کرد که به دوزخ و پشیمانی منتهی نشود آن راه همان گردن نهادن به شریعت و آیین الهی است آیات و روایات بسیاری درباره مذمت حب دنیا و دنیاگرایی وجود دارد می تواند

^۱ - سوره اعراف آیات ۱۷۵ و ۱۷۶

یکی از آثار زیان بار آن را همین برشمرد که مانع گرایش آدمی به سوی دین و دین داری است.^۱

^۱ - علی ، شکوهی ، عوامل و ریشه های دین گرندی از منظر قرآن و حدیث ، چاپ ۴ ، انتشارات موسسه بوستان کتاب ، ۱۳۸۸ ، ص ۲۳۵

تکبر و غرور

از دیگر موانع دین داری و تفکر ، تکبر و غرور است و این مانع گاه به حدی در روزهای اندیشه انسان و جان آدمی رسوخ می کند که مانع دریافت هرگونه حق و حقیقت شد ، نمی گذارد انسان براساس تفکر و تدبر به سوی خداوند و دین او گام بردارد و به دعوت مبلغان دین لبیک گوید . شخص متکبر اندیشه خود را برترین و آن را از هرگونه عیب و نقص مبرا می داند . این گونه نگرش او را در داوری و تفکر به اشتباه می اندازد . منشاء بسیاری از خطاها در اندیشه ، مانند باطل گرایی ، انکار خداوند و دین گریزی را باید در غرور و نخوت صاحب اندیشه جست و جو کرد زیرا چنین افرادی حتی از دریافت حق ، بر اثر صعوبت قبول آن در مقابل آن موضع گیری کرده درسایه غرور و تکبر راه انحراف را در پیش می گیرند .

اعراض برخی مردم از آیات الهی و دین ، سببی جز کبر و غرور آنان ندارد یکی از عوامل گریز از حق و نپذیرفتن دین الهی است و آن حالت غرور و تکبر که کفار بدان گرفتارند همین تکبر و غرور بی جا برخی از افراد آنها را به آن کشانده که می پندارند هیچ چیزی برای آنها مجهول نیست و هر حادثه ای علت مادی دارد و برای معمای هستی نیازی به اعتقاد به خداوند نیست^۱ .

^۱ - همان ، ص ۲۴۶

نتیجه گیری

اگر امام زمان غایب نبود ، مردم می توانستند در مواقع احتیاج به خدمتشان بروند و مشکلاتشان را حل کنند برای این و دنیای آنان بهتر بود البته اگر مانعی ای وجود نداشت ، ظهور آن حضرت بسیار پررکت و مفید بود ولی خداوند متعال وجود امام زمان (عج) را از دیده ها پنهان داشته است به خاطر پذیرش ولایت و امامت ایشان و خداوند امام زمان را به خاطر حفظ جان ایشان و برای امتحان و آزمایش انسان ها و برای ادب کردن مردم از نظرها پنهان داشته است و ایشان در غیبت طولانی به سر می برند تا زمانی که مردم آگاهی پذیرش را داشته باشند ولی به خاطر گناهای که مردم مرتکب نشده اند ماند ، ترک نماز و امر به معروف و نهی از منکر و ترک زکات و خمس و گناهان کبیره دیگر باعث شده ظهور امام زمان به تاخیر بیفتد و تا این موانع برطرف نشوند غیبت امام زمان در مدت طولانی میسر خواهد شد .

منابع و مآخذ

- ۱- حسن ، انوری ، فرهنگ بزرگ سخن ، ج ۱ ، انتشارات سخن ، ۱۳۸۲
- ۲- محمد باقر ، مجلسی ، بحارالانوار ، ج ۵۲ ، سال ۱۴۲۹ه ق
- ۳- ابراهیم ، امینی ، دادگسترجهان ، انتشارات شفق ، قم ، ۱۳۸۳
- ۴- خدامراد ، سلیمان ، درسنامه مهدویت ، ج ۲ ، چاپ ۱۱ انتشارات بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود ، تهران ، ۱۳۹۱
- ۵- ابراهیم ، شفیع ، معرفت امام عصر (عج) انتشارات موعود ، تهران ، ۱۳۸۷
- ۶- ناصر ، مکارم شیرازی ، حکومت جهانی مهدی ، ج ۱ ، چاپ ۴ ، انتشارات نسل جوان ، قم ، ۱۳۸۶
- ۷- محمد ، ضیاء آبادی ، مهدی و حکومت واحد جهانی ، ج ۱ ، چاپ ۸ ، انتشارات بهاران تهران ، ۱۳۹۵
- ۸- عبدالحسین ، دستغیب ، گناهان کبیره ، ج ۱ ، چاپ ۲۳ ، انتشارات حوزه علمیه قم ، قم ، ۱۳۸۹
- ۹- رضا ، صدر ، دروغ ، چاپ ۵ ، ج ۱ ، انتشارات بوستان کتاب ، قم ، ۱۳۷۸
- ۱۰- محمد جواد ، موسوی غروی ، خورشید معرفت در گناه و طاعت ، ج ۲ ، انتشارات جاوید
- ۱۱- علی ، شکوهی ، عوامل و ریشه های دین گرندی از منظر قرآن و حدیث ، چاپ ۴ ، انتشارات موسسه بوستان کتاب ، ۱۳۸۸